

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 11/15

Λουξεμβούργο, 28 Ιανουαρίου 2015

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-579/13
P, S κατά Commissie Sociale Zekerheid Breda, College van Burgemeester
en Wethouders van de gemeente Amstelveen

Κατά τον γενικό εισαγγελέα Maciej Szpunar, η υποχρέωση ενσωματώσεως των επί μακρόν διαμενόντων δεν είναι αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης εφόσον δεν αποτελεί προαπαιτούμενο για την υπαγωγή στο αντίστοιχο καθεστώς

Η υποχρέωση των επί μακρόν διαμενόντων να υποβληθούν σε εξέταση ενσωματώσεως είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας

Η οδηγία σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες¹ προβλέπει ειδικώς ότι τα κράτη μέλη υπάγουν στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος τους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν στην επικράτειά τους νόμιμα και αδιάλειπτα κατά τα πέντε τελευταία έτη αμέσως πριν από την υποβολή της σχετικής αιτήσεως. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τους υπηκόους τρίτων χωρών να συμμορφωθούν με όρους ενσωματώσεως, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Παρά ταύτα, η οδηγία δεν ορίζει αν και σε ποιο βαθμό είναι δυνατή η επιβολή υποχρεώσεως ενσωματώσεως σε πρόσωπο που έχει ήδη αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Στις Κάτω Χώρες η υποχρέωση ενσωματώσεως των αλλοδαπών περιλαμβάνει την υποχρέωση επιτυχούς υποβολής σε εξέταση γλωσσικής επάρκειας στην ολλανδική και βασικών γνώσεων όσον αφορά την ολλανδική κοινωνία. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης συμμορφώσεως του αλλοδαπού προς την υποχρέωση αυτή, επιβάλλεται πρόστιμο.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η P έχει την ιθαγένεια των ΗΠΑ και κατοικεί στις Κάτω Χώρες από το 2002. Το 2008, υπήχθη το καθεστώς της επί μακρόν διαμένουσας κατά την έννοια της οδηγίας. Το ίδιο έτος, η commissie sociale zekerheid Breda (επιτροπή κοινωνικής ασφάλειας της Breda) κοινοποίησε στην P ότι υπείχε υποχρέωση κοινωνικοπολιτικής ενσωματώσεως και ότι έπρεπε να επιτύχει στην αντίστοιχη εξέταση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Η P άρχισε να παρακολουθεί ένα πρόγραμμα κοινωνικοπολιτικής ενσωματώσεως, αλλά διέκοψε προσωρινά για λόγους υγείας και έκτοτε δεν συνέχισε την παρακολούθηση.

Η S έχει τη νεοζηλανδική ιθαγένεια, ζει στις Κάτω Χώρες από το 2000 και υπήχθη το 2007 στο καθεστώς της επί μακρόν διαμένουσας. Το 2010 το College van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen (δημοτικό συμβούλιο του Amstelveen) ενημέρωσε την S ότι υπείχε υποχρέωση ενσωματώσεως και ότι όφειλε να επιτύχει στην αντίστοιχη εξέταση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

Οι P και S προσέβαλαν τις επίμαχες αποφάσεις, καθότι θεωρούν ότι, ως επί μακρόν διαμένουσες, δεν υπέχουν υποχρέωση ενσωματώσεως. Το Centrale Raad van Beroep (ανώτατο διοικητικό δικαστήριο των Κάτω Χωρών), το οποίο επελήφθη κατ' έφεση των συγκεκριμένων ένδικων διαφορών, υπέβαλε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προδικαστικό ερώτημα, ζητώντας να διευκρινισθεί αν είναι σύμφωνη με την οδηγία η επιβολή στους υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος υποχρεώσεως ενσωματώσεως, η παράλειψη συμμορφώσεως προς την οποία επισύρει την επιβολή προστίμου.

¹ Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (ΕΕ 2004, L 16, σ. 44), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2011/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011 (ΕΕ L 132, σ. 1).

Με τις σημερινές του προτάσεις, ο γενικός εισαγγελέας Maciej Szpunar επισημαίνει καταρχάς ότι η οδηγία προβλέπει την υπαγωγή σε ειδικό νομικό καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν επί μακρόν στα κράτη μέλη, καθότι κατά τον τρόπο αυτό ενισχύεται η κοινωνικοοικονομική συνοχή της Ένωσης. Εντούτοις, τα κράτη μέλη δεν στερούνται παντελώς της δυνατότητας να λαμβάνουν μέτρα σχετικά με την ενσωμάτωση των επί μακρόν διαμενόντων.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η επιβολή μέτρων ενσωματώσεως στους επί μακρόν διαμένοντες δεν απάδει προς τους σκοπούς της οδηγίας, καθόσον τα μέτρα αυτά αποβλέπουν αποκλειστικώς στην ενσωμάτωσή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή του κράτους υποδοχής. Επομένως, εθνικές διατάξεις με τις οποίες επιβάλλεται η υποχρέωση ενσωματώσεως ως προϋπόθεση αποκτήσεως του καθεστώτος του επί μακρόν διαμενόντος ή η άσκηση των απορρεόντων από αυτό δικαιωμάτων δεν είναι αντίθετες προς την οδηγία.

Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι εθνικές διατάξεις που προβλέπουν μέτρα ενσωματώσεως των επί μακρόν διαμενόντων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Κατά συνέπεια, η διακριτική ευχέρεια που διαθέτουν συναφώς τα κράτη μέλη δεν μπορεί να ασκείται κατά τρόπο αντίθετο προς τον σκοπό και την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας. Επιπλέον, οι εθνικές διατάξεις πρέπει να είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας. Κατά συνέπεια, η υποχρέωση ενσωματώσεως δεν πρέπει να δυσχεραίνει υπέρμετρα την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από το συγκεκριμένο νομικό καθεστώς.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, η υποχρεωτική υποβολή σε εξέταση γλωσσικής επάρκειας ή γνώσεων όσον αφορά την κοινωνία δεν συμβάλλει στην επίτευξη του σκοπού των μέτρων ενσωματώσεως – ήτοι στη διευκόλυνση της κοινωνικής εντάξεως των ενδιαφερομένων. Με την εισαγωγή της υποχρέωσης υποβολής σε εξέταση ενσωματώσεως τίθεται εν αμφιβόλω η λογική των μέτρων ενσωματώσεως, τα οποία πρέπει να προάγουν την ένταξη στην εκάστοτε κοινωνία και δεν μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις καταλληλότητας όσον αφορά τη διαμονή στο συγκεκριμένο κράτος. Αντιθέτως, πρόσωπο που ζει επί μακρόν σε συγκεκριμένο κράτος αναπτύσσει αδιαμφισβήτητα με αυτό δεσμούς που καθιστούν δυνατή την ενσωμάτωσή του, σχετικούς με την οικογένεια και το επάγγελμά του, τον περίγυρο και τις δραστηριότητες που ασκεί στον ελεύθερο χρόνο του. Συνεπώς, μέτρο ενσωματώσεως που δεν καθιστά δυνατή την εξατομικευμένη αξιολόγηση των συγκεκριμένων πραγματικών περιστάσεων δεν είναι ανάλογο προς με τον σκοπό της διευκόλυνσης της περαιτέρω κοινωνικής εντάξεως του ενδιαφερομένου.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, είναι εξίσου αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας η προβλεπόμενη από το ολλανδικό δίκαιο επιβολή προστίμου λόγω μη συμμορφώσεως προς την υποχρέωση ενσωματώσεως.

Βάσει των προεκτεθέντων, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι η οδηγία 2003/109 δεν αντιτίθεται στην επιβολή μέτρων ενσωματώσεως πολιτών τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμενόντος. Εντούτοις, τα μέτρα αυτά πρέπει να αποβλέπουν αποκλειστικώς στη διευκόλυνση της ενσωματώσεως των οικείων προσώπων και να μην συνιστούν προϋπόθεση για την απόκτηση ή την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από το εν λόγω καθεστώς. Ειδικότερα, τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να περιλαμβάνουν υποχρέωση υποβολής σε εξέταση όσον αφορά την ενσωμάτωση στην κοινωνία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.
Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς
τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582